

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Felelős szerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

SZEMLE.

* * * Sokat cseng bong a kisvasut, sok szerecséltenség emléke tapad hozzá, tehát róla beszélni sokat, de eleget nem.

Más nagy városokban előrelátók voltak azok, akikre a közvagyon kezelése volt bízva. Így például, ha valamely gőzüzemű, vagy lóvasut létesítésére kért valamely társaság engedélyt, a város azt kész örömmel megadta, még adóelengedés és másféle kedvezményeken is részesítette. De kikötötte, hogy az engedélyidő lejártával a vállalat minden felszerelésével együtt teljesen ingyen, minden megterítés követelése nélkül átmeny a város tulajdonába. Ez a kikötés teljesen észszerű és helyén való. Mert a vállalati idő lejártáig — mondjuk félszázad alatti — a vállalatnak összes befektetési amorizáltának, tehát teljesen ingyen marad az egész befektetés. Nem veszt tehát a vállalat semmit sem. A város sem kénytelen drágán megfizetni a már ingyenben levő felszerelvényeket, mint ez az Augsburgi légszer társaságnak ócska berendezéseivel történt, amikor a város kifizetett — ha jól emlékezünk — 250,000 koronát azokért az épületekért vascsövekért s. b. s. b., amelyeknek értékét a jó augsurgiai kopás címén évi apró részletekben már régen leirtak. Debrecen város nem okul máraoknak a példáján. Sőt a saját kárára sem. Hatvan-utóára, később a Kossuth-utóára a lóvasuti engedélyt és még akkor sem gondolt arra, hogy ezek a vonalak majdan ingyen jussanak a tulajdonába. Miért? azért, nem akart lenni — következetlen!

Az annexió.

A függetlenségi párt lelkéből fakadt az a gondolat, hogy midőn Törökország is egy belső forradalom útján, mely szakasztott olyan volt, mint nálunk a 48-iki nagy átalakulás — belépett a modern alkotmányos államok sorába: az alkotmány áldásaiból ne legyen kizárva Bosznia és Hercegovina sem, mely tényleg a magyar-osztrák monarchia birtokában van ugyan, de elvileg, illetőleg elméletileg a szultán souverainitása alatt áll. Hogy ez a gondolat, mely első sorban a függetlenségi párt alkotmány- és szabadságszeretetét képviseli, válóvá válhassék, természetesen, hogy első sorban azokat az elméleti akadályokat kellett elhárítani, amelyek formailag útját állották annak, hogy Bosznia és Hercegovina a tényleges viszonyoknak megfelelően tőlünk nyerhesse alkotmányos berendezkedése elhatározását, végrehajtását és annak biztosítékait.

Röviden és magyarul mondván a 30 év előtti okkupációnak és birtokbavételnek ténye eljutott ahhoz a ponthoz, hogy annak konzekven-

ciáját a Törökországban beállott átalakulásnál fogva le kellett venni. Ez a konzekvencia pedig nem lehet más, mint az annexió.

Midőn e sorokat lapunk hasábjain közöljük, alig néhány pillanat választ el attól, hogy az annexió hivatalosan is tudtára adassék a világnak. Már napok óta beszélnek erről s a kormány az erre vonatkozó híreszteléseket egy szóval sem cáfolta. De míg az előkészületek munkája folyt s míg ebben a munkában fordulhattak volna elő oly incidensek, melyek a sima lefolyást zavarhatták volna, nem látszott célszerűnek a készülődésben levő nagy esemény előzetes bevallása. Az előkészítéshez nem csak a külföldi nagyhatalmakkal való megegyezés tartozott, hanem az országgyűlés többségére támaszkodó magyar kormány hozzájárulása is. Ez a hozzájárulás mindazon nagy és fontos politikai és közjogi szempontok mérlegelésével, melyek az annexiót favorizálják, a koalíció mindegyik pártjának vezetői részéről megtörtént; sőt ezen nagy esemény ily kialakulásában

Az érzés.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

— Igazi érzései csak ujságíróknak lehetnek — mondta kortársainak Sebesi, az öreg ujságíró és végigsimította deresedő, kemény szőrű bajuszát.

Őn ültek egy asztalnál a füstös kávéházban, hová a szerkesztőségi órák után rendszeren elszoktak látogatni.

A kávéházban még sőt a cigányzene. Egy divatos operette áriát játszott, melyet egy-két társaság utánna énekel. Különbösen is kevesen voltak már a kávéházban. Három óra felé járt az idő.

A toll munkásai szent hivatásukhoz szinte az éjszakából merítenek ihletet. Az éjszaka az ő napviláguk. — A nappali fény, melyben a közönséges emberek az ő sablonos gépi munkájukat végzik, szokatlan, idegen nekik és egy megöregedett ujságíró talán már meg sem szokhatná a teljes nappali fényt.

Igy volt ezzel az öt ujságíró is, kik most együtt ültek a füstös, villany- és gázfényes kávéházban a márványasztal mellett. Rendszeren a legöregebb viszi a szót, épp úgy, mint most Sebesi.

— Hallgassatok meg — mondta most is az öreg — elmondok egy esetet, mely az előbbi szavaimat bizonyítja.

Nemcsak jó író, de kitűnő elbeszélő is volt az öreg Sebesi. Mindáigyan figyelemmel hallgatták elbeszélését.

— Huszonhárom évvel ezelőtt történt — kezdte elbeszélését Sebesi, — amikor még fiatal, mondhatni kezdő ujságíró voltam. — Rajongtam a színházért. Minden este, amikor csak lehetett, megjelentem. Míg a társulat nyár ideje alatt más városban tartózkodott, mondhatom, rettenetes szenvedéseim voltak. Az orfeum, cirkusz, vagy más eféle alig érdekelt. Én csak a színházat vártam.

Történt egyszer, huszonhárom évvel ezelőtt — itt kezdődik tulajdonképpen elbeszélésem, — hogy az ősz beálltával megjötték a színészek. Az egész város nehezen varta már őket, mert a közönség szinte ki volt éhezve a színi előadásokban. Mondhatom, hogy mikor megérkeztek, diadallal fogadták őket. Olyasformán, mint manapság a minisztereket, fejedelmeket vagy királyokat szokták.

A megérkezett színészek között sok új tag volt, akik közül keveset ismertem. A nagyobbakat, értem a nevesebbeket csakhamar bemutatták. Egyik tetszett, másik nem. A nők között sem voltak valami elragadóak. Szépeket ugyan beszéltek róluk.

Két nap múlva megkezdődött az új színiévad. A színház — jól emlékezem — zsúfolásig megtelt. Arra azonban nem emlé-

szem milyen darabot adtak, de azt tudom, hogy énekes volt, melyben az egész karszemélyzet szerepelt. Rendben, szépen folyt az előadás. A közönség tapsolt, lelkesen és sokat.

Felvonások közben, mint manapság is szoktam, akkoriban is vagy a folyosón sétáltam, vagy pedig benéztem a színpadra. E premierre alkalmával egy ismerőssémmel beszélgetve a színház folyosóján sétáltam a második felvonás után.

Egyszer csak a színházi titkár törekedett felém. Izgatottan szólt hozzám:

— Kis szerkesztő, nincs itt egy orvos?
— Orvos? kinek?
— Egyik színészről rosszul lett.

Orvost nem láttam, de megmondtam, hogy „esetleg“ hol találhat. Én pedig behantam a színpad folyosójára.

— Mi történt? — kérdeztem a felmászkirozt színészekről.

— Ibolya eszméletlenül fekszik bent az öltözőben. Szívgyöresöt kapott.

Bementem az öltözőben, ahol a padozaton feküdt, illetőleg nem feküdt, hanem megindítóan vergődött egy félig levetkőztetett nő. Szemei lecsukva. Ruhája, finom, csipkés égszínkék, összegyűrve feküdt mellette. Pár perccel előbb még szépen játszott benne és oly elragadó volt, hogy csaknem minden látcső ő felé szegződött.

Mindenféle téli Box-bőr és Posztó cipők, valamint legjobb minőségű Pflüsch kalapok, Sapkák a legolcsóbban kaphatók a

Központi cipő és kalap áruházban

Dréher söresarnok
mellett. Telefon 435.

— és ezt büszkén mondhatjuk el — nagy szerepet játszott a függetlenségi párt kebeléből fakadó az a vágy, hogy a bizonytalansággal együtt szűnjék meg az okkupált tartományokban az eddigi abszolutizmus és ennek helyét az alkotmány szellemének megfelelőleg világos s a népek jólétére és szabadságára egyaránt áldásos tiszta helyzet foglalja el.

Nem volt ugyan benne a függetlenségi párt programjában az annexió, de mégis a függetlenségi párt programjának szelleme érvényesül az annexió ily körülmények közt való végrehajtásában.

Nagyon természetes, hogy mielőtt a részletekre nézve nyilatkoznánk, be kell várnunk az eseményeket és be kell várnunk a hivatalos tuduladás tényét, ami királyi kézirat formájában fog megtörténni. Előzetesen csak azt a reményünket fejezzük ki, hogy ami a magyar kormányhoz hozzájárulásával történt, az nem történhetett másképp, mint a magyar álláspont leljes megővásával és kifogástalan közjogi korrektséggel.

Ami a magyar sajtót és a magyar közvéleményt illeti, a magyar király feltétlenül számíthat a magyar pártoknak és első sorban a függetlenségi pártnak, mint amely saját diadalát látja ebben az eseményben is, feltétlen támogatására. Hiszen a függetlenségi párt volt az, amely Á-t mondott, midőn az alkotmányt követelt követelt Bosznia és Hercegovinának, tehát most, midőn a magyar sajtó és közvélemény elvileg megelégedett a magyar királyi kézirat formájában fog megtörténni. És elvégre is azzal mindenki tisztában volt, hogy nem azért költöttünk 30 éven át oly sok milliót az

okkupált tartományok fölvirágoztatására, hogy ezeket végre is ne annektáljuk. — Ez mindig csak idő kérdése volt s ha Magyarország eddig nem sürgette és nem követelte az annexiót, annak csak az az egy oka volt, mert nem akart esetleges bonyodalmakba keveredni miatta. Első sorban a külügyminiszter feladata volt tehát az európai nagyhatalmakkal úgy intézni el ezt a kérdést, hogy az annexió esetén a fegyveres bonyodalom veszélye ki legyen zárva. Aehrenthal báró a nagy érdem és dicsőség, hogy ki tudta használni az európai konjunkturákat s emiatt a nagy Andrássy megalkotott az okkupáció tényével, azt ő befejezi az annexióval. — Ezt az érdemet és dicsőséget szívesen ismeri el mindenki nemcsak Magyarországon, hanem Európában is.

Igy tehát korszakalkotó események küszöbéhez jutottunk s ez a nagy esemény is hozzátartozik a koalíciós kormány és koalíciós politika igazolásához. — Fölindulást, bomlást, katasztrófákat jósoltak két év előtt a koalíció ellenségei és ime két és fél év alatt nemcsak a belügyi konszolidáció, hanem a 30 év óta megoldatlan nagy kérdések megoldása és befejezése is a koalíciós korszakhoz fűződnek. S ebben a világra szóló eseményben is az első lépést a függetlenségi párt vindi-kalhatja magának s a függetlenségi párt szelleme érvényesül nagy öröme és büszkeségére nemcsak azoknak, akik ennek a pártnak kötelekébe tartoznak, hanem az egész nemzetnek, mert már a Függetlenségi párt képviseli.

Politikai hírek.

(Darányi a királynál.) A király tegnap délelőtt 11 órakor magánkiallgatáson fogadta Darányi Ignác földművelésügyi minisztert, aki közel egy óra hosszat tartó audienciáján tárcájának ügyeiről tett jelentést.

(Közös miniszterek Budapesten.) Báró Burián István közös pénzügyminiszter a Budapesti Tudósító jelentése szerint holnap délben 1 óra 50 perckor Budapestre érkezik és holnap délután tanácskozni fog a magyar kormány tagjaival. — A közös pénzügyminiszternek ő Felsége előtt való kihallgatása az eddigi rendelkezések szerint nincs tervbe véve. Burián báró a delegációk ideje alatt Budapesten fog tartózkodni. — Thallóczy Lajos közös pénzügyminisztériumi osztályfőnök már ma este megérkezik Budapestre. Ma délben Budapestre érkezett Günther lovag osztálytanácsos a közös külügyminisztériumból.

(A horvát bán Budapesten.) Báró Rauck Pal horvát bán ma reggel Bécsből visszaérkezett Budapestre. A bán tegnap tanácskozott báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel, ma pedig mindenképp a Budapestben időző bányahelyettesével, Crnkovich osztályfőnökkel értekezett, utána dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt kereste fel és hosszabb beszélgetést folytatott vele. Báró Rauck még a mai nap folyamán haza szándékozik utazni Zágrábba. A bosznia kérdései szülő híresztelésekre vonatkozólag báró Rauck úgy nyilatkozott, hogy hiatalosan nincs tudomása az annektálásról, azt hiszi azonban, hogy ha az újsághírek valóban valónak bizonyulnának, csak provizórium létesítéséről lehet szó, minthogy végleges megalkotása a parlamentnek feladata.

(A delegációk.) A magyar delegáció tagjai szerdán délután előértekezletet tartanak, melyen jelölni fogják az elnököt, ale-

Ibolya, Péterfi Ibolya ott vergődött az öltözékben. Két három kardaios volt mellette, akik élesztgették. Péterfi Ibolyát én még akkor nem ismertem személyesen, sőt az előadást kivéve, máshol nem is láttam.

Amint ekkor rápillantottam arcára, hirtelen a fiatalság vett erőt rajtam. A szépet láttam benne, a szépet, amely ebben a pillanatban olyan volt, mint a forró nyári nap-sugártól hervadó virág. De csakhamar föléhelyezkedett lelkemben az emberszeretet, az igazi érzés, amely mint az előbb kijelentettem, csak újságírónak lehet igazi tulajdonsága és mint önkéntes mentő is, hozzájárult az eszméletlen állapotban vergődő leány életrekeltéséhez. Vízet, ecetet és bort hozattam, mindhárom hamar került, de orvos csak egy félóra múlva, amikor már a leány magához tért.

Ecettel halantékát dörzsölgettem, szíve fölé pedig a vizes ruhát tettem. Ekkor már megkezdődött a harmadik felvonás, melyben szerencsére már nem volt Ibolyának szerepe. Pár perc múlva magához tért. Felnyitotta szempilláit s első szavai ezek voltak:

— Istenem! Nem késem le a jelenésemet?

Mintha a szívembe szurt volna ezzel a pár szóval. Hirtelen valami csodálatos érzés vett rajtam erőt. Ugy éreztem — és ezt nem szégyenlem nektek bevallani — hogy ez a

leány többé nem idegen nekem, dacára, hogy nem ismerem.

Mondhatom nektek, nem szerelem, hanem szeretet, olyan mint egy testvér iránt lehet, delgoztatott tovább a leány további élesztgetésénél. Mert újból élvezte az eszméletét. Nehány perc múlva újból magához tért. Felnyitotta szempilláit s rám nézett, rám, aki karjánál fogva tartottam.

Ezt a szempillantást sohasem fogom elfelejteni, de lefesteri sem tudom nektek. Bágyadt volt a szemefénye, de azért mégis csillogó csodálkozást fejezett ki, hogy engem, egy idegen nagy bajú fiatallembert látott maga mellett, midőn annyira hiányos öltözékben volt.

— Hogy érzi magát Ibolya? — kérdeztem olyan ellágyult hangon, amelyre más nem is lehetett a válasz, mint

— Köszönöm, jól.

Megszorította a kezemet. Észrevettem, hogy ösztönszerűleg Lassacsán mindjobban magához tért, de nagyon remegett. Kocsiba ültetük és két nő hazaszállította lakására, mely nem volt messze a színháztól.

Másnap meglátogattam. Egyban feküdt. Bemutatkoztam neki. Jobban mondva, az ott levő színészek mutattak be neki, hangoztatva az előző esti mentési működésemet.

Rám mosolygott. Halvány, tört mosoly volt, de még most sem adnám a üdvössé-

gemért — pedig! És ismét megszorította a kezemet.

— Köszönöm — mondta hálással — de nem tudom, hogy Ön miért, hogyan...

— Hagyjuk ezt — vágtam szavaiba. — Az a fő, hogy most már jobban érzi magát.

Ibolya fölkel. Rendesen járt próbákra, előadásokra s mindenrová. De én mindenütt vele voltam. Mindig együtt voltunk. Szeretük egymás, megvállom, szerelemből is, mert megígértem neki, hogy feleségül veszem, de szereteből is. És talán ez volt, ez utóbbi a nagyobb, mert nem vettem igaz, nem is vehettem volna feleségül. Vagy lehet, hogy a sors játéka. Mindegy. Már rég volt... Husz év óta nem láttam.

— Mi történt vele? — kérdezte a kis elérzékenyedett bohémársaság.

— Három év után viszonyt szőtt egy huszártiszttal és elhúvozott véglett a városból. Búcsúképpen levelet küldött nékem. Itt van nálam, mindig magammal hordom...

Látjátok, milyen sarga?... Ugy-e?... És látjátok az ősz szálakat a bajuszamban, a hajamban?...

És ma csend.

— Fizetni, urak... záróra — szakította meg a csend a főpincér.

(Ö. B.)

Megszűnt a drágaság!

Mert a Debreceni Nagy Áruház Piac-u. 19. oly mesés olcsón bocsájtja áruait a t. vevőközönség rendelkezésére, hogy ki van zárva minden verseny. Egyszeri vásárlásnál erről mindenki meggyőződhetik. Vidéki vevőink 10% pénztári engedményben részesülnek. Különösen menyasszonyi kelengye vásárlásnál sok pénz megtakarítható. — Naponta érkeznek újdonságok ruhakelmékben, selymekben és divatárúknak. Külön is szörme és felöltő osztály. — Cégre kérem figyelni.

4
 hogy ti is választhattok, mi adtuk meg nektek. (Éljen!) Ne éljete vissza ezzel a joggal, hanem válaszlatok magatoknak olyan képviselőt, aki veletek érez, aki közületek való.

Eltársak: Éljen a szónok!
 Elvtárs képviselőjelölt: Igen, mélyen tisztelt elvtársaim, ha rám szavaztok, boldogok lesztek. Ha engem küldtek a parlamentbe, megígérem, hogy megadok nektek mindent, amit kívántok. Leszállítatom a nyolc órai munkaidőt, több lesz a heti bér eltöltőm az adót.

Eltársak (zúgva): Éljen, éljen!
 Elvtárs képviselőjelölt: De ez még semmi tisztelt uraim, kedves elvtársak. Itt vannak a papi birtokok, ezeket szétosztom köztetek. Ha kell, kapok hivatalt. Szaporítom a korcsmákat, olcsóbb lesz az alkohol. Igen tisztelt elvtársaim, ti lesztek az urak, csak rám szavazzatok.

(Az elvtársak vállukra kapják a képviselőjelöltet és viszik a bankettre.)
 Választás után az elvtárs képviselő szalonjában ül s trabukózik. Kint az előszobában egy elvtárs akar bejutni a képviselőhöz. Az inas nem engedi be.

Inas; Menj a fűnébe, a nagyságos ur nem fogad senkit.

Eltárs (egy ideig kiabál, majd belöki az ajtót és belép a szalonba, a képviselőhöz): Szervusz elvtárs!

Eltárs-képviselő (sértetten): Mit tολakodik? Mit akar?

Eltárs: Hát nem ismeresz rám? Hiszen mi választottunk meg.

Eltárs-képviselő: Igen, igen, hát mit akar, kérem?

Eltárs: Csak egy kis hivatal kellene, elvtárs.

Eltárs-képviselő (az inashoz): Jeán, dobd ki ezt az embert!

Jeán megkapja a meglepődött elvtársat s úgy kipöndöríti, hogy a lába sem éri a földet.

Eltárs-képviselő (flegmával): Jeán, szellőztess ki a szobát...

IRODALOM.

Az utolsó rózsa.

Jelige: Szerelme fon arca körül glóriát.

Te neked szaggattam lelkem virágait
 Ime itt küldöm most utolsó dalom,
 Eddig dalaimat szerelmem sugalta
 De ezt az utolsót méla fájdalom.

Lelkemet lehem az utolsó dalba
 Minden fogalma ez, végső már e hit
 Ha már annyi sóhaj, de legalább e dal
 Talán megrezdíti lelked hurjait.

Mért szünt meg mosolyod, oly hideg mért
 Hiszen úgy szeretlek, mint eddig soha,
 Nem kell ezt mondanom, tudod te azt már
 Ezt lehelte versem mindenik sora.

Egy szív haldoklását te könnyel néznéd,
 Szerelmednek eszed nem szabhat határt,
 Legyen arcod márvány, de szemed mosolyog,
 Szerelmed könnyé nem válhatott át.

Amit oly szép lánynak adni kell mint te
 Boldogság legyen az, nem pedig halál,
 Mert meghal ott a szív, hol szerelem helyett,
 Egy férfi szivedben csak közönyt talál.

De ha még is úgy van, könnyé vált lelked,
 Irádot szerelmem úgy Isten veled,
 Felelj... én nem tudok, szived fiatalabb
 Egy ilyen bohó fiut könnyen elfeled!

Ha majd boldog leszel, s egyszer majd egy
 Megszállnak ábrándos, bus gondolatok,
 Ne üzd ki szivedből, gondold még egyszer
 Haldokló szerelmem visszhangit azok.

Én ha kihalt szívvel mint egy siri árnyék,
 Leélem a földön bus életemet,

Utolsó sóhajom hozzád vissza száll még,
 Elmondja neked mély szerelmemet!

...Lelkem fájáról im az utolsó rózsa
 A többit el küldöm ime vedd ez is
 Az utolsó adom ami még rajta van
 Az nem virág többé csak levél s tövis.

Sz. I.

Petőfi és Nietzsche.

Barabás Ábel, Petőfi egyik életrajz írója, igen érdekes és főleg ránk magyarokra nézve igen értékes adalékokat szolgáltat Nietzsche életéhez és egyniségéhez. Barabás Ábel meglátogatta Walmaroon a híres Nietzsche archívumot, amelyet a nagy német filozófus művésznővére, Erzsébet őriz. Itt kutatásai közben rabukkant — mint a Pester Lloydban leírja — Nietzscho néhány zenei kompozíciójára, amelyeket a Zaratusztra költője Petőfi verseire írt 1864-ben.

Megtudta Barabás azt is, hogy Nietzsche nagyon szerette Petőfi Felhőt, sőt e különös, afortisztikus versek hatottak is világnézetére. Nietzsche nagy poétának érezte Petőfit akkor, mikor nálunk még csak kevesen ismerték el a Felhők költőjét.

Mi magunk egy másik érdekes dologra is rátalálunk Nietzschoében. Sorrentoi aforizmái közt ezt olvassuk:

„A Rakóczi induló a világ legszebb indulója.”

Mindenesetre hízog e mondás ránk nézve éppen Nietzschoétól, aki a zenének oly csodálatos interpretálója volt. Nietzsche különösen jól ismerte Liszt Ferencünket is, akinek leányát vette el Wagner, akit viszont Nietzsche tett egyszerre elismertté a Tragédia születése című korszakos művevel.

Vasuti szerencsétlenség.

Karambol Debreczenben.

Tegnap reggel vasuti szerencsétlenség és egy személyvonat szaladt egymásba, de minden súlyosabb következmény nélkül, mert a szerencsés véletlen megóvta a vonat utasait a szoboszlói borzalmak megismétlődésétől. Nehány kocsis összetört, a pálya megrongálódott, két utas jelentéktelenül megsebesült.

A reggeli órákban azt beszéltek az emberek, hogy a vagongyár mellett vonatösszeütközés történt, melynek nagyon sok sebesültje van. Szerencsére ezt a hírt nem mindenben fedte valóság.

A karambol úgy történt, hogy a Királyháza felől jövő 1755 számú tehervonatba a gépjavító műhely mellett elvezető kanyarultnál beleszaladt a háta megett jövő 1711 sz. személyvonat.

Mikor a személyvonat vezetője a veszteglő tehervonatot meglátta, megeresztette a gőzféket, de az nem működött elég jól s az összeütközés óriási robbajjal megtörtént.

Az utasok között óriási pánik keletkezett. A két vonat személyzete idejekorán leugrott, így nekik nem lett semmi bajuk.

De az utasok között is csak az ijedség és a félelem volt nagy. — Mindössze két utas, Klein Mihály és Bauer Sándor érmihályfalvai kereskedő sérült meg, az egyik a fején, az utóbbi a mellén.

Az összeütközés következtében a tehervonatnak három utolsó kocsija összetört, a személyvonat mozgónya megrongálódott a pálya pedig felszakadt.

Miután a helyszíni szemlét felvették, a kirendelt munkások azonnal hozzáláttak a pálya felszabadításához, úgy, hogy pár óra múlva nyoma sem látszott a szerencsétlenségnek.

Krónika.

Karcagon történt, hogy a helybeli szini akadémia végzett növendékei szalon-estét akartak tartani az intelligens uri közönségnek. A társulat rendezője megjelent a főkapitánynál s annak rendje és módja szerint kérte a játszási engedélyt, aki azt megtagadta azon jóakaratu indokolással, hogy a városban hajóhintá van s úgy is kárba veszne a társulat fáradsága. S még a rossz nyelvek azt mondják, hogy Karcagon nincsen tudományosan képzett intelligencia.

A Tatárjárás I-ső felvonása után a főkapitány ur azt kérdezi a jeles úkra váró színészeket, hogy nem e tűzveszélyesek az öltözők?

— Kinek-kinek — szól Salgó Anna.
 — No majd megnézem — szól a főkapitány ur s sorra nézi az öltözőket, ahol a hölgyek éppen a második felvonásra készültek. Visszajövet megnyugtatta a színésztársaságot, hogy nem lehet tűzveszélyről szó.

A színészek azonban nevetve jegyezték meg, hogy ha az öltözők nem tűzveszélyesek, miért van a főkapitány urnak olyan melege?

A tanító ur azt kérdi a vizsgán a gyerektől, tud e mondani egy házi állatot?

— Igen, a gölya.
 — Nem jó, figyelmezteti a tanító, egy hasznos házi állatot mondjál, a gölya nem az.

— A liba, mondja a fiu.
 A tanító bosszusan monuja, hogy a liba hasznos ugyan, de a gyerek olyan emlős házi állatot mondjon, amely a ház körül járkál.

— Igen? szól a kis fiu, azt tudok, a házmester. Amire a tanító ur csak azt jegyzi meg, hogy az, állatnak állat, emlősnek is emlős, de hogy hasznos legyen, azt a legjobb akarattal sem lehet ráfogni.

Böszörmény város kaszinójában roppant kedélyes élet folyik. A választmány minden héten összeül és azzal mulat, hogy új tagokat vesz fel és a régiakat kigolyóz. Hol okkal, hol ok nélkül. Többnyire ok nélkül. Hogy a nagy hatalmát fitogtassa és az ugynevezett társadalmi rend és erkölcs fölött örködjek. De hát bizonyos esetekben azért mégis csak némi alappal skrupulizál a szerény választmány, amint azt a következő beszélgetés bizonyítja.

A városka főutcáján találkozik két ur, az egyik már nem tagja a kaszinónak, a másik még tagja, de már be van ellene adva a választmánynál a kigolyozási indítvány. Az, amelyikre csak most kerül a kigolyozás sorsa, (ha ugyan előbb jószantából ki nem lép a kaszinóból) mosolyogva és boldogan üdvözlöli a másikat.

— Na, nemsokára teljesen egyenlők leszünk. A jövő héten már gratulálhat nekem: én se leszek kaszinói tag!

No, no, öregem, azért egy kis különbség mégis csak van köztünk!

— Ugyan micsoda?
 — Az, hogy én ki lettem zárva, maga pedig be volt zárva.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre **3 korona**. Megrendelhető **Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.**

Színház. Művészet.

Műsor:

Szerdán: „Bob herceg“ operette C bérletben.
Csütörtökön: „Piros bugyelláris“ népsz. A bérletben.
Pénteken: „Sámson“ dráma ujdonság B bérletben.
Szombaton: „Szép Heléna“ operette C bérletben, új rendezéssel.
Vasárnap délután: „Sulamith“ daljáték bérletszünet.
Vasárnap este: „Harang“ legenda ujdonság bérletszünet.

* **Zilahy kérése.** Zilahy azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy engedjék meg neki a „repülő ballet“ vendégszereplése alatt a helyárak 25 százalékkal való felszámolását. A város azonban elutasította Zilahy-nak ezt az eléggé indokolt kérését. A modern követelmények egyre több és több terhet róznak az igazgatóra, méltányos tehát, hogy ha az igazgató áldozatot hoz — a közönség is hozzon áldozatot, legalább anyagiilag. A „repülő ballet“ fellépése pedig tagadhatatlanul sok terhet rótt Zilahyra. — Ha máskor is így jár el a város, akkor az igazgató nem szerezhet legjobb akarata mellett sem ilyen nagyszabású vendégfellépéseket — és mi sok művelőzettől esünk el az ilyen szűkkeblűség folytán.

* **Színházi hírek.** Holnap, csütörtökön Piros bugyelláris kerül színpadra, Török biróné szerepében Zilahy S. Vilmával. A fűszerben partnere Horváth Kálmán lesz, aki Csillag Pál manipuláns húzárörmesért adja. A többi főszerepet Gerő Ida, Kovács Laura, Báthory Mária, Terayei Győre, Ligeti és Nánor adják.

* **Püspöki Rózsika sikere.** Valóságos ünneplik most városunk szülőit, Püspöki Rózsikát, a híres debreceni színész leányát Erdélyben. A legelsőrendű erdélyi színtársulat illusztris tagja, akinek dicsőséget szerez a színészvilágban ismeretes Püspöki névnek. — Az erdélyi lapok valóságos áradózással írják róla. A tehetséges színésznő úgy halljuk, hogy már a közel jövőben — most még éves szerződése van — vissza fog jönni szülővárosába, aminek mindnyájan őszintén örülünk.

* **Gyöngyi Izó betegségéből felépülése,** már holnap csütörtökön a Piros bugyellárisban Pennás jegyző szerepében fog fellépni.

* **A montecarlói opera repülő ballet-társasága** holnap folytatja második vendégjátékát a Piros bugyelláris népszínmű előadása után.

* **A színtársulat** operette személyzete erősen készül a legközelebbi nagy premijére a Huszka-Martos-féle regényes operettre, a Tündérszerelme-re, melyhez egész új kiállítás készül.

Ünnepi előadás.

A drámai társulat bemutatkozója.
(A „Szigetvári vértanúk“-ban.)

Az aradi gyásznapi emléket ünnepelte tegnap a debreceni színház. Ez alkalommal a „Szigetvári vértanúk“ került a színpadra. A darab megválasztása — legalább a tárgy szerint — nem volna rossz, mivel az aradi vértanúk és a szigetvári vértanúk közötti kapcsolat világos. Azonban mégis hibáztatjuk Zilahyt a darab színrehozataláért, mert nem számolt előre a következő nyekkel.

Jókatnak hazafias tüztől áthatott, drámaiság nélküli, csupán hazafias lendületével hatni akaró darabja nem való a debreceni közönségnek, mivel nem tekintettek sem az ünnepi hangulatra, sem a régi hagyományokra, amelyek nagyon is fejlett izéssé közönséget kívánnak — csupán magát a darabot tekintették, amit pedig a jelen esetben nem volt szabad tenni.

Különösen a műveletlen publikumra szól ez a nyomorúság, azonban az első sorokból is láthatnak a darab közepéről távozni „intelligens elemeket“, akik így akarták mutatni az ő „nagy szellemi fölényüket“.

Bizony elég szomorú állapot ez, amikor a közönség egy rövidke estét sem tud áldozni a múlt hagyományainak!

Évvel számolni kellett volna az igazgatóságunk jó előre a valamely színpadi és iradalmi értékű, történelmi értékű darabot kellett volna színrehozni.

A szereplők ezek szerint nehéz feladatot teljesítettek, be kell vallanunk, hogy becsülettel.

Itt mutatkozott meg igazán, hogy mit is tud az új drámai személyzet! Egy shakespearei darabot nem nehéz diadalra vinni — ott a gondolat, drámaiság, az órái koncepció dominálnak. De egy ilyen „elavult“ darabbal sikert aratni még a hozzáértők előtt is nehéz.

Csakis a legnagyobb elismeréssel adóhatunk az egész drámai társulatnak. A tegnapi előadás nagyon szép reményekre jogosít, — csak tovább nem is buzgalommal!

Lugosy Béláról kell megemlékeznünk mindenek előtt. Teljesen kifogástalanul játszotta el Zinyi nehéz szerepét, amit sikerre vinni a mai viszonyok között csaknem lehetetlenség.

Nem is bíráljuk részletesen a tegnapi szereplést, hanem inkább *általánosságban* foglalkozunk egyéniségével, amit már a tegnapi előadás után is megíráhatunk.

Lugosy szép alakkal, szerencsés organummal és nagy intelligenciával bíró színész. Először ez minden mozdulatán. Nagy arányban áll-e evvel az egyénítő képességgel, azt majd ezután fogjuk megítélni. Kellően tudta mérsékelni magát a „szavalás“ és a „beszélés“ véglelei között. A mai közönségnek a „csak szavalás“ már nem tetszik és a „beszéd“ pedig nem illik ilyen darabhoz.

Nagy jövőt jósolunk ennek az igazán tehetséges fiatal embernek, akit nagyon jól választott meg Zilahy. A tehetséges fiatal színész sokáig volt külföldön és most csak dicsőretére válik, hogy így állotta meg helyét a neki szokatlan debreceni színpadon.

Alakja és hangja pompásan érvényesült, ez fogja rövidesen a legkedveltebb színészek egyikévé tenni Debrecenben.

Győre Alajos, a régi daljás idők veterán katonája is biztos talajt érzett tegnap a lába alatt. Már első fellépésénél megjósoltuk — ha ugyan lehet szó előttünk az ő első fellépéséről — hogy milyen kiváló színészt nyert benne társulatunk. Bizony kár volt annyit sok éven keresztül a „lomtárban“ tartani ezt az istenáldotta tehetséget.

Elmondhatjuk, hogy csaknem kifogástalan alakítást nyújtott a Szolimán szerepében.

Gazdy Aranka betegesen játszotta végig nehéz szerepét, azért ő róla majd máskor emlékezzünk meg érdemlegesebben. Most csak azt jegyezzük meg, hogy a tegnapi estén mindnyájunk szeretetét vívta ki avval a végtelen elragadó játékkal, amit produkált.

Barabás Ella is megállotta a helyét. — Huzella, Salgó, Békés, Kemény, Berczi, Szigeti járultak még hozzá a jó összjátékhoz, amely ugyesülve alig hagy valami kívánnivalót hátra.

Krasznay Ernő sehogy sem találta bele teljesen magát a tegnapi hangulatba — ezt kénytelenek vagyunk konstatálni.

A drámai személyzet tegnapi bemutatója tehát fenyves sikert aratott.

Nagy része van ebben annak, hogy akik elrontották volna az előadást — nem vettek részt benne.

Őszintén gratulálhatunk tehát Zilahynak az újonnan szervezett drámai társulatahoz, amely most már úgy látszik művezetés-

ben sem fog szűkölködni, — ami eddig a legnagyobb hiba volt.

Csak tovább a megkezdett uton a teljes elismerés felé!

(-ith)

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül s mint ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva. Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

HIREK.

— **Alapítvány a siketnémáknak.** Gróf Ferenc prépost-plébános az alábbi levelet intézte a siketnémák intézetének igazgatóságához:

„Minden Istennek jószágos kegyelméből lelképásztori működésem második évét e nemes városban betöltöm, tisztelettel mellékelve küldök 2000 koronát a szánandó siketnémák részére azon alázatos késsel: méltóztassék ezen összeget a múlt évihez csatolva mint alapítványt kezelni s kamatait évről-évre az intézet céljaira felhasználni. Teljes elismeréssel Nagyságod és fáradságtalan tanári kara iránt, kiváló tisztelem nyilvánítása mellett vagyok... stb.“

Tavaly ilyenkor a nemeslelkű főpap már 1000 koronás alapítványt létesített s így az a mostani 2000 koronával 3000 koronára emelkedett. A siketnémák tanárai vezetésével az idén is személyesen advózták Ferenc napján jöltevéjük, amikor is a róluk való gondoskodást is megköszönték.

— **Becsapott hentes.** Fu fangos módon szedte rá egy szelthámos Ungvári Imre hentesmestert. Egy uriasan oltozott fiatal ember állított be Ungvári Degefeld-teren levő hentesüzletébe s gazdatisztnek adván ki magát, egy szekér szénát kínált megvételre. A szekér szénát, amely állítása szerint egy nagyobb szállítmányból maradt meg, oly hallatlan olcsó áron kínálta, hogy Ungvári belement az üzletbe. A fiatal ember ekkor eltávozott azzal, hogy rögtön az üzlethelyiség elé szállíttatja a szekér szénát. A fiatal embernek természetesen nem volt egy szál szénája sem, hanem kiment a szénavásárrétre és ott egy paraszt embertől megvett egy szekér szénát azzal a kikötéssel, hogy az árát bent a városban, a házhozzáállítás-kor fizeti ki. A parasztgazda a szekér szénával behajtatott a városba s megállott Ungvári üzlete előtt. Mialatt azonban ő a szénát lerakta, az ismeretlen fiatal ember felszedte Ungváritól az árát és szépen elillant e pénzzel. — A család csak akkor derült ki, mikor a parasztgazda követelte a pénzt. Ungvári Imre most már tisztába jött azzal, hogy egy vakmerő szelthámos körmonfont módon rászédte s azonnal megtette a feljelentést az igazgatás ellen a rendőrségnél, amely keresi a vakmerő szelthámot.

Meglopott kintornás. Weisz Sámuel nyomorék kintornás egy szekéren járja be az országot s jó emberek adakozásából tartja fenn magát. Tegnap Debrecenbe érkezett s minthogy izraelita vallású, az ünnep alkalmából elment a templomba imádkozni, mialatt Kleinmann Herman nevű kísérelője, aki lovát szokta hajtani, a szekeren lévő ládát felfeszítette s abból 20 koronát kivéve kerekelt oldott. A rendőrség a károsult Weisz Sámuel panaszára keresi a megsebzött tolvaj fiút.

Eltulajdonított pénz. Tar István vámospécsi lakos, tengerit jött eladni Debrecenbe. A jó vásár után a tengeri áraból megmaradt 46 koronát letette a Gombási József szekerébe, azonban a pénzt a szekeren ülő Guba Balintné magához vette és sem szép szóra, sem pedig fenyegetésre nem adta vissza. Tar István megírta a feljelentést a rendőrségnek, hogy így a hatóság közbejárása folytán jusson pénze birtokába, amelyet Suba Balintné jogtalanul eltulajdonított.

Elvesztett pénz. Folyó hó 3-án szombaton reggel vásárlás közben Csapó-utcán elvesztett nőm 70 koronát. Tökéletesen nehéz megélhetési viszonyaimat, kérem a megtalálót illő jutalom mellett szolgáltatassa kezeimhez. Balogh György róm. katolikus kántor.

Hová menjünk színház után? Csakis a Márkus Dréher ét-termébe. Színházi előadások után friss vacsora, sok különlegesség. Halak, vadak. Frissen csapolt Korona á la Pilseni sör, kitűnő fajborok. — Társaságok részére szeparék, nagyobb társaságoknak a virág-étterem. — Naponta nagy zenehangversenyek.

Royal kávéház villany fényben gyönyörű látványosság, Villany levegő tisztító, külön termék, ebéd, utána fekete és uzsonna kávé különlegességek. Színház után meleg és hideg vacsorák. Külön termék esténként. Elsőrendű zseakar. Előre lehet ebédek és vacsorákat rendelni. Bel- és külföldi borok, figyelmes kiszolgálásról gondoskodik Hauer Bertalan tulajdonos.

Kegyelet — inkognitóban.

Minden esztendőben egy-két nappal azután, hogy először kondul meg hét órákor az esteli harangszó, október elseje és hatodika között két titokzatos idegen jelenik meg Aradon, felkeresik a veszthelyet és ahogy jöttek, feltűnés nélkül távoznak.

Ennyi a priort. A két ismeretlen, aki lehet egy ismeretlen is és kísérelője, sőt valószínű, hogy ugy van, nem a nyilvánosság számára rendezti aradi utazását. Sőt csakis az évek óta megismétlődő látogatás terelte rájuk a figyelmet.

Micsoda mélységes kapcsolat állhat fenn a vértanúk és a külföldi zarándokok között? Mert külföldiek, ennyit kinyomozni sikerült.

A vértanúk iránti kegyelet nem szűgyen. Itt az okot keresni nem szabad. A rejtélyes vendégekről ugyanis már közvélemény is alakult ki. Bizonyára nagy ur a látogató, legalább is hercegi rang illeti, de lehet főherceg is.

Főherceg? Akkor egyuttal Habsburg s ha így volna, akkor érhető a titokzatoság. A Habsburg-ház főhercegei nem jöhetnek udvari fogaton az aradi veszthelyhez. De ide csak támpontok nélkül szűkalkodó fantázia csapong el. Még Orth János nevéről is beszélnek, hogy mennyire alaptalanul, onnan is kitetszik, hogy a Habsburgok családi vonásai nem maradhatnak inkognitóban, míhelyt a fürkésző szem figyelme rájuk irányul.

De hátha valamelyik vértanúnak vérokona? Az élet sokféle inkompatibilitást teremt. A látogató élhet oly magas méltóságban, mely méltóság nem fér össze a magyar szabadságharc emlékeinek nyilvános kegyeletével.

Távirat és telefon.

A bulgáriai események.

Szófia, október 6. A bolgár hadsereg állítólagos mozgósításáról szóló jelentés minden alapot nélkülöz. Eddig e tekintetben nem történt intézkedés. A város ki van világítva. Az utcákon élénk élet uralkodik.

A belügyminiszter a prefektusokhoz körtáviratot intézett, amelyben közli, hogy a Bulgáriában és a külföldön történt legutóbbi események, mint a Gesov-incidens és a keleti vasutvonal megszállása, a de facto eddig is fenállott függetlenségnek proklamálását az ország érdekében szükségessé tette. E nemzeti szükségnek eleget teendő, ő felsége I. Ferdinánd király az egykori bolgár királyok fővárosában északi és déli Bulgáriát szabad és független királysággá kiáltotta ki.

London, október 6. A Times jelentésként Konstantinápolyból: A minisztertanács Ferdinánd fejedelem egy táviratára a következő választ határozta el:

„Bulgária függetlenségének nyilvánítását nem lehet elismerni, mert ez a berlini szerződés megszegését jelenti.”

London, október 6. Pétervárról jelentik: Tzarikov vasárnap hosszú kihallgatáson volt a cárnál, — ki a Standard jacht fedélzetén fogadta.

A cár teljes hozzájárulását fejezte ki. Ferenc József kéziratát hétfőn egy hadihajóval elküldték a cárnak a finn vizekre.

Gróf Berchtoldot a cár két nap múlva kihallgatáson fogadja, mire a nagykövet ismét Bécsbe utazik.

Bosznia annexiója.

Budapest, október 6. A magyar és osztrák hivatalos lap legközelebbi száma négy királyi kéziratot fog tartalmazni; egyet-egyet a miniszterelnökhöz, Aehrenthalhoz, Burianhoz és egy proklamációt a bosnyák néphez. A magyar miniszterelnökhöz intézett távirat tartalmazni fogja Törökország abbéli kívánságát, hogy a Novi-Bazár szandsáktól vonják ki a magyar csapatokat.

25,912—1908. sz. M. kir. áv. üv. Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzemeltetése Gombos állomáson összegyűjtött és nékülözhetővé vált ócska gőzkomp köteleket értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A kötelek a venni szándékozók által Gombos állomáson bármikor megtekinthetők s az azokra vonatkozó közelebbi felvilágosítások ugyanott megkaphatók. Egyéb tekintetbe netán szükséges felvilágosítások a szegedi üzemeltetés anyag és leltárbeszerzési osztályában (I. em. 18. ajtó) a hivatalos órák alatt (d. e. 8—2-ig) megszerezhetők.

A m. kir. államvasutak részéről határozottan kikötetik, hogy a kötelekért felajánlandó egységárak a köteleknek Gombos állomáson való átvétele mellett tétessenek. A köteleknek vasuti kocsihoz való felrakásáról a vevő fél saját költségén tartozik gondoskodni. Oly kikötés

tehát, hogy az anyag a fél által meghatározandó távolságra vagy valamelyik állomásig bérmentesen szállíttassék, határozottan mellőzendő, mert az ilyen ajánlat figyelembe nem vétetik.

A fentebb felsoroltakon kívül az ajánlattevő magára nézve kötelezőknek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122,291—1896. szám alatt fennálló általános feltételeinket, melyeket saját és két tanu aláírásával és 60 fill. magyar okmánybélyeggel ellátva, okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek budapesti nyomtatványtárunknál példányonként 30 fillérért megszerezhetők. Vidékieknek ezen feltételek a m. kir. államvasutak nyomtatványtárához intézendő írásbeli megkeresésre a megfelelő ár és a szükséges póstabélyeg előzetes beküldése esetén megküldetnek.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy beirt ivenként 1 koronás magyar bélyeggel ellátott sőtétlen borítékba tett és lepecsételt ajánlataikat a m. kir. államvasutak szegedi üzemeltetési osztályához (I. em. 18. ajtó) következő címmel: „Ajánlat ócska kompkötelek megvételére 25,912—908. számhoz” 1908. évi október hó 31. napjának déli 12 órájáig benyújtani szíveskedjenek.

A beérkezett ajánlatok 1908 október 31-én déli 12 órákor fognak fenti osztályban felbontatni, melynél ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag és leltárbeszerzési osztályban, egy példányban ingyen kapható ajánlati nyomtatványon és annak rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Az ajánlati árak korona értékben, számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendők.

Nem az általunk kiadott nyomtatványon kiállított vagy fentiekől eltérő feltételeket tartalmazó ajánlatok nem vehetők figyelembe.

Bánatpénzképen a megvenni szándékolt anyagmennyiségnek és az azokért felajánlott egységárak szerint kiszámított értékösszeg 5 százaléka az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal azaz október 30-án déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzemeltetés gyűjtőpénztárában letendő.

A bánatpénz vagy az arról szóló letéti jegyet, mely utóbbi az ajánlattevő birtokában marad, az ajánlattal egy boríték alatt nem szabad beküldeni. A bánatpénz letétele az ajánlaton felemlítendő.

Egyéb, vagy lebonyolított ügyletek biztosítására letétünkben levő bár felszabadult biztosítékok ezen ajánlatokhoz nem fogadtatnak el bánatpénzül.

Bánatpénz, vagy fentidézett alírt feltételek nélkül, ugyszintén elégtelen készpénzzel, nem sőtétlen és le nem pecsételt borítékban vagy vagy elkésve beérkezett ajánlatok, vagy olyanok, melyek a fentebb felsorolt feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembevételre nem számíthatnak; ugyszintén olyanok sem, melyekben javítások, vagy vakarások fordulnak elő.

Pótajánlatok egyáltalán nem vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlattevő ajánlatával annak felbontásától számított 30 napig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmenyiségekre is szólhatnak, de a m. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azon jogot, hogy tetszés szerinti részmenyiséget engedhesen át, melyet ajánló — ha csak annak ellenkezőjét ki nem kötötte. — elfogadni köteles.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága fentartja magának továbbá a jogot, hogy az ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlati árakra — szabadon válasszhasson s hogy végre a cél elérésére bármi másféle intézkedéseket is tehesen.

Szeged, 908 szeptember hóban.

Az üzemeltetés.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Naponta Odollal való szájjápolás alapja a szép és egészséges fogaknak.

237,030—908. sz.

M. kir. államv.

Pályázati hirdetés.

Alulírott igazgatóság, a m. kir. államvasutak vonalain, illetve műhelyeiben 1909. és esetleg 1910. évben szükséges kefékőző és kefék szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat és azok egy évi mennyiségét feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztály”-ánál (Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 43/a ajtószám alatt) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított ivenkint egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt sértetlen borítékban elhelyezve a cég pecsétjével lepecsételve legkésőbbben folyó évi október 22. déli 12 óráig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján oda küldendők.

Az ajánlat boríték a felirással látandó el: „Ajánlat 237,030—908. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek egy évi értékének 5%-a, legkésőbbben f. évi október hó 21-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti, központi főpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban teendő le.

Bánatpénzülnélkül, vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül, továbbá le nem zárt és le nem pecsételt s nem sértetlen borítékban nyújtatnak be, vagy távirati uton érkeznek, végül pótajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1908. évi szeptember hóban.

A m. kir. áv. igazgatósága.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Aziskolaiév

kezdeté alkalmából ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe. Fiu- és férfingek. Lábravalók és harisnyák. Nyakkendők, paplanok. Madracok és flanel takarók nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz:

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat és szőnyegáruháza Debreczen, Rózsa-utca.

Kardos László

nagyraktára folyton érkező elsőrendű **vászon, kelengye, fehérnemű, paplan, függöny, zsebkendő** és **harisnya** ujdonságokkal áll a t. közönség rendelkezésére.

Debreczen, Kossuth-u. 9.

Telephon 113.

Tolnai Dániel

első és legnagyobb

hajdumegyei cipőraktár

DEBRECZEN,

Piac-utca 49 sz.

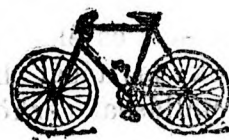
Dus választék mindennemű legkiválóbb gyártmányú női- és férfi- és gyermek-

Cipőkben.

A világhírű „GO-ON” cipők egyedüli árusítója.

Kerékpár, varrógép, gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdonosságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelézést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Galler és Németh

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Kiadó boros pince.

A Zenede Vár-utcai házában 300—400 hektó bor befogadására is alkalmas boros pince

kiadó.

Értekezhetni lehet dr. MÁRTON KÁLMÁN házgondnoknál (Piac-utca 44.) s a helyszínén a házmesternél.

Találmányok és fogalmak

Keresünk folyton jó és szabadalommal védhető találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas készpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

Találmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt. általunk eszközöltetnek, illetve megkerestetnek.

Ugyszintén minden szabadalomjogos és szabadalomtörvényes ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwälte Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freiestasse 32.

Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak eszközzése és értékesítésére az összes országokban. Akérdések duplaportóval látandók el.

Boros hordók

és taposókádak használt

és új, minden nagyságban és mennyiségben o o kaphatók o o Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 üzleti petroleumos tartály is eladó.

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. Orvosilag ajánlva.

Üdít, gyógyít.

Ivógyógmódrára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykö- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn. Debreceni főraktár Grünberger és Glück cégnél.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekioldatik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kiadó boros pince Hatvan-utcai vásártér 69 ik számú házban, 30 ezer liter bor- és 1 raktár 5-600 métermázsa buza befogadására is alkalmas. Csicsó Lajosnál.

50 hl. öreg szőlőtermését keresnek eladom, kisebb részletekben is. Váry János Monostorpályi.

Régebbi idő óta fennálló mosoda helyiség kiadó Árpádtér 39. sz.

Buzsu!

hol vagy? jöjj haza — nincs baj — kules a szokott helyen.

Díószegi uton a hetedik kilométernél 17 köblös föld bérbe v. felébe kiadó. A tanyában értekezhetni.

300 hektó alig használt, boros hordók eladó. Cim a kiadó.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni, Bádógs-utca 4. sz. a.

Új Boroshordók minden nagyságban kaphatók Báró Györfy Miklós kádár-mester-nél Nap-utca 4. sz.

Tajtéklpák. Hermonikák, Cipők, eszmák, kezi és ládak, fiórok és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádógs-utca 4. szám.

Bélyeggyűjtők! Legritkább külföldi bélyegek fel és negyed áron dus választékban kaphatók Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

Fiatal intelligens nő házvezetőnői állást keres kitűnő bizonyítvánnyal, elmegy vidékre is. „Kifogástalan” cím a kiadóba.

Boroshordó

használt, jó karban lévő eladó. Nyugoti-u. 34.

Ki akar

legjutányosabb és szakszerűen telefonokat, villamos csengőket, számjelzőket, tűz- és betörés elleni villamos jelzőket berendeztetni? az forduljon **Földvári L.** Debreceni első elektrotechnikai gyár- és villamos szerelési vállalatához. Kossut utca 1. sz., (az udvarban.) Telefon 168. sz. Tanuló felvétetik.

Amatőrök!

A városházzal szemben, a Schwartz-féle pópás-üzletben, hol mindennemű fényképező cikkek is kaphatók most érkeztek teljesen friss lemezek és papírok minden gyári árban.

Legdivatosabb férfi fehérneműek, nyakkendők, bőr és kötött keztük, Gummi különlegességek! Kötszerek, betegápolási cikkek

Györfi Sándor

keztük-, kötszer- és divat-üzletében. Debrecen, Simonffy-u. 2. (V. bérház.)

Mérnök-akadémia!

gépész, villany, építésmérnöknek és építésznek. Földvételei föltétel 6 gymnasium osztály, vagy hasonló előképzettség vagy szakiskolai végzettség. Bővebbet az útmutatóban.

WISMAR, am der Ostsee.

Özv. Jámor Zsigmondné kárpitos műhelye (Rákóczi) Meszena-u. 2. sz. Jutányosan vállal matrácok átdolgozását, függönyök felállítását, diványok és szalagarnitur buházását. Jó és pontos munkáért kezeskedem.

Új órás és ékszerész

Tisztelettel értesitem a t. vevő közönséget, hogy Hatran-u. 2. sz. a. dusan felszerelt órás és ékszer-üzletet rendeztem be. Raktáron tartok konyha, ébresztő, arany és ezüst órákat és ékszereket. Órák és ékszerek javítását helyben és vidékről jótállással eszközölöm.

Deutsch L.

órák és ékszerész.

Kalapok

tisztítását, cilinderek vasalását a legjutányosabb árak szerint készíti **özv. Kiss Gáborné utóda BORZA ISTVAN** kalapos fizlete Debrecen, Főplac, (Stenczinger-ház).

Debreceni faipar r.-tár.

ajánlja 3 éves vágású tűzfáit: elaprózva ólomzáros szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronáért. 5 felé vágva 1 koronával drágább. **Aprózott fát 5 m mázsánként már hazaszállítunk.** — Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telepünkön átvéve **2 korona 20 fillér.**

1 öl cserfát hasáiban	33 koronáért
1 " bükkfát "	32 " "
1 " gyertyánfát "	34 " "
1 " vargafát "	34 " "

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér. Ugyanezen fák wagozsámra a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon útján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárúsitóinál és **BRÜLL LAJOS** megbízott tisztviselőnk útján eszközölhetők. A szállítást 24 óra alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kérjük figyelembe venni. Az igazgatóság.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősege

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál.

Villágtöltetek, csillárok és szerelvények **dus választéka.**

Telefon szám: 568.

1068

Donogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg, divatruháza

Debreczen,

*** Kistemplombazár. ***

Megérkeztek az **őszi idény új-donságai** női ruhakelmék — Flanelek — selymek — ruha-
o o o diszekben. o o o

Óriási választék!

Magyarország egyik legnagyobb szőnyegáruháza.

Az őszi idényre az

Új szőnyegek,

függönyök, ágy- és asztalterítők, butorszövetek, moquettek, plüs, flanel és uti-takarók megérkeztek

Bosznay J. és Tsa

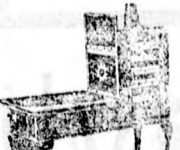
szőnyegáruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Takarék tüzhelyek, főző-edények,

Eperjesi eszerpályhák, vaskályhák jutányos áron kaphatók

Kovács Gyula

vasüzletében

„BIKA”-szálloda mellett.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetésel felvétetnek a kiadóhivatalban:

Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).